EDASI.ORG
Esmaspäev, 29. august 2022
INNUSTAV JA HARIV AJAKIRI

Jõelähtmes saab golfi
Estonian Golf & Country Club
egcc.ee

Kadri Kroon / 16. juuli 2022 / Eksklusiiv, Toit ja vein

Veinitarkus. Kuidas mõista veinile antud medaleid ja punkte

Foto: Shutterstock

Veinide hindamisest, peamistest standarditest ning sellest, kuidas erinevate hinnangute vahel orieneeruda. Mille alusel veine valida?

Rubriigi toob sinuni:

STOCKMANN
Liivalaia 53, Tallinn / www.stockmann.ee

*Artikli autorid on Edasi toidu- ja veinirubriigi toimetaja **Kadri Kroon** ning sommeljee ja veiniekspert, Baltikumi parima noorsommeljee tiitliga pärjatud **Kevin Lilleleht**.*

Veinidele antakse punkte, medaleid, tähti, klaase, märke ning

Edasi partnerid
Puhas ja rahulik keskkond ei teki iseenesest. Partnerid aitavad seda luua.

Stockmann – 160 aastat meeldejäävaid hetki

"Stockmanni kaubamaja pakub laia valikut moe-, ilu-, kodu- ja toidukaupu kvaliteetsetelt kaubamärkidelt."

TULE PÜSIKLIENDIKS: Inspiratsioon, uudistooted, parimad pakkumised ja sündmused.

SÄÄSTA AEGA: Teenused, mis muudavad Sinu igapäevaelu lihtsamaks – personaalne moenõustamine, õmblusteenused, kingituste pakkimine ja palju muud.

SINU ÄRILE: Kõik vajalikud tooted ja teenused ühest kohast – aitame katta kontorilaua, korraldada toreda ürituse, riietada töötajad stiilselt või meeles pidada kolleegi tähtpäeva.

Värsked artiklid

Tarmo Tiisler: neli käiku korvpalliparnassile
29. aug. 2022

Mihkel Kangur: võimatu on mitte olla kliimakaitsja, kui sa saad aru, kuidas kliimasüsteem toimib
28. aug. 2022

Rein Veidemann: Eesti kultuuri lugu kui kodulugu
28. aug. 2022

Teatriarvustus. **Kaja Kann:** jõed voolavad vabalt küll, aga ikka ja alati sängis
27. aug. 2022

sildistatakse ja hinnatakse neid veel kümnel eri moel. Eesmärgiks on veini ostmine tavatarbija jaoks lihtsamaks teha, aga ometigi on tekkinud olukord veel keerulisem. Tarbija seisab dilemma ees – millise märgi järgi täna veini valida. Viimati, kui ostetud veinipudel oli rohkelt medalitega ehitud, ei tahtnud vein ise millegipärast kuidagi alla minna…

Hindamise ajaloost

Esimene märgiline veinide hindamine toimus 1855. aastal, kui Bordeaux' parimad mõisad jagati Grand Cru Classé süsteemi. Võib öelda, et parameetrid olid üpris banaalsed – nimelt jagati mõisad viieks kasvuks puhtalt hinna järgi ning püünele jõudmiseks pidi mõis kuuluma aadlikule. See klassifikatsioon on kehtiv tänini, kuid kvaliteedile tuginedes ning hindu arvestades vajaks süsteem ammugi värskendust.

Järgmine innovatsioon saabus alles 1959. aastal, mil veinihariduse pioneer dr **Maynard Amerine** California Ülikoolist Davises lõi oma tudengi tarvis 20-punkti süsteemi eesmärgiga hinnata teaduslikult veini kvaliteeti. Punkte jagati värvi, lõhna ja maitse põhjal, aga ka tehnilisemate nüansside, näiteks suhkru ja happe tasakaalu eest. See hinnangusüsteem eksisteeris aastakümneid vaid akadeemilise töö tarvis ning leidis kirjalikul kujul kasutust üksnes ülikooli praktikatundides.

Kaasaegse veinihindamise alguspunktiks võib pidada aastat 1978. Siis alustas oma uudiskirja Wine Advocate väljaandmist ameerika veinikriitik **Robert Parker**. Augustis ilmus esimene number ning maailm sai esmakordselt lugeda, kuidas veinid hr Parkeri hinnangul maitsevad. Parkeri antud hinnet 100-punkti süsteemis võis näha kohe pudeli kõrval. Kuna Wine Advocate kujunes ääretult populaarseks, võeti Parkeri loodud 100-punkti skaala veinihindamise standardiks.

Paar aastat varem alustasid ajakirjad Wine Spectator ja Decanter. 80ndatel jäid need Parkeri varju, kuna veel otsiti oma stiili ning punktisüsteemi. Decanter kasutas pikalt 5-palli süsteemi, alles 2012. aastal otsustasid ka nemad Parkeri 100-punkti skaala kasuks.

Arvestades, et veini on tehtud rohkem kui 8000 aastat, on neid kriitiliselt hinnatud vaid üürikest aega. Endiselt ei ole täit selgust, kuidas info kõige paremini lõpptarbijani jõuaks. Arvesse tuleb võtta, et veinile antud madalast hindest ei solvuks veinimeister ega saaks majanduslikult hävitavalt pihta veinimaja omanik.

Hindamisskaalad ja nende funktsioon

100-punkti skaala on üle võetud USA koolisüsteemist, kus madalaim hinne on 50 punkti.

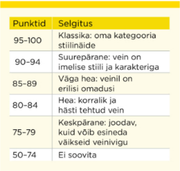

Punktid	Selgitus
95–100	Klassika: oma kategooria stiilinäide
90–94	Suurepärane: vein on imelise stiili ja karakteriga
85–89	Väga hea: veinil on erilisi omadusi
80–84	Hea: korralik ja hästi tehtud vein
75–79	Keskpärane: joodav, kuid võib esineda väikseid veinivigu
50–74	Ei soovita

Skaala on üpris mitmekülgne, lastes hindajal paigutada joodava veini viide kvaliteediklassi ning omas klassis veini viie punkti ulatuses üksteisest eristada. Siiski on süsteem pälvinud palju kriitikat, iga punkti tähtsus on liialt suur. Paljud leiavad, et kriitikud ei peaks veine nii detailselt eristama. Teiseks probleemiks on, et enamus kriitikuid ei avalikusta skoore, mis jäävad alla 80 punkti, tippkriitikud aga alla 90 punkti. Selle praktika tulemusena toimub hindamine tegelikult vaid 20 punkti piires.

Kalev Stoicescu: globaalne olelusvõitlus
26. aug. 2022

Puhas lugemisnauding
Viimaseid päevi müügil!
EDASI
Leia oma ajakiri lehekioskist
EDASI.ORG
INNUSTAV & HARIV AJAKIRI

Kuu populaarsemad lood

Ilmar Raag: süvatank eesti hinges. Glubinnõi tank v estonskoi duše

Susan Luitsalu: peaministri rollis tahaks näha elusat inimest

Jan Kaus: ebakindluse rahu

Brigitta Davidjants. "Mõne kilo võiks ju alla võtta"

Kalev Stoicescu: globaalne olelusvõitlus

Raimo Ülavere: kas Kaja on parem juht kui Jüri ehk kuidas hinnata juhi tööd?

Kas teadsid? Miks hinnad tõusevad

Katrin Saali Saul: õnnelikuks kannatades?

Hannes Kuhlbach: mis toimub psühhoteraapias? Mida rääkida?

Peter Pedak: õpetaja maises maailmas. "Kooliõpetaja kolumn"

EDASI soovitab! Artiklikogumik sisaldab valikut Edasis ilmunud kolumnidest
Paarisuhtel on väga suur tähtsus meie heaolule
Raamat suhte-tarkusest
Katrin Saali Saul

95–100 punkti vahemik on tähtsaim investeerimise eesmärgil veinist huvitatute seas. 90–94 punkti saanud veinid pakuvad suurepärast hinna-kvaliteedi suhet. 85–90 punkti sisse jäävate veinide puhul on skoori ülesleidmiseks vaja appi võtta internet, need on peamiselt igapäevaveinid. 80–85 punkti veinide skoori ei pruugi veebist üldse üles leidagi.

Tähtsamad kriitikud, kes 100-punkti süsteemi kasutavad, on Robert Parker, **James Suckling**, **Tim Atkin**, **Jeff Leve**, **Antonio Galloni**, ajakirjadest Decanter.

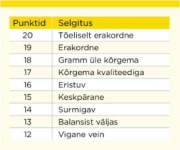

Punktid	Selgitus
20	Tõeliselt erakordne
19	Erakordne
18	Gramm üle kõrgema
17	Kõrgema kvaliteediga
16	Eristuv
15	Keskpärane
14	Surmigav
13	Balansist väljas
12	Vigane vein

20-punkti skaala on levinum Euroopa veiniajakirjades. Maailmas on see väga tähtsal kohal tänu inglannast veinikriitikule **Jancis Robinsonile**, kelle kõrge punktiskoor võib teha tundmatust veinimajast uue staari veinimaastikul.

Antud süsteem paneb pea kõik veinid 6 punkti sisse, väga vähesed saavad keskpärasest hinnangust vähem punkte. 20-punkti süsteem on hõlpsam lahendus kui 100-punkti skaala, tarbijal on lihtne leida skoor, millest alates hakkavad veinid tema jaoks hästi või väga hästi maitsema. Probleem kerkib sellega, et sama skoori ja väga sarnase maitsekirjeldusega veinid võivad üpriski erineva veinikogemuse pakkuda.

Tre Bicchieri ja 5-punkti skaala on väljanägemiselt sarnased, mõlemad kasutavad numbrite asemel sümboleid. Tre Bicchieri on ajakirja Gambero Rosso väljaantav hinnang Itaalia veinidele ning sümboliks on veinipokaal. Sildil tuuakse tulemus välja vaid kõrgeima hinnangu ehk kolme pokaali puhul. 5-punkti skaalat kasutab näiteks **John Platter** Lõuna-Aafrika veinide hindamisel, sümboliks on tähed. Tootjad toovad välja vaid 5 ja 4 tähe osaliseks saanud veinid.

Nende skaalade peamiseks miinuseks on väga suured kvaliteedierinevused sama hinnanguga veinidel. Näiteks võib üks kõrgeima hinnanguga vein maksta 10 eurot, teine aga 90 eurot. Täiesti tundmatu veinitootja puhul on raske aru saada, mis stiilis vein valmistatud on.

Aasta Vein ja muud sarnased rahvusvahelised võistlused annavad välja medaleid, mis hiljem veinipudelitele kleebitakse. Medalid peegeldavad objektiivsemat tagasisidet, kuna hindajateks on alati paneel, mis enamasti koosneb nii ekspertidest, ajakirjanikest kui ka pühendunud asjaarmastajatest.

Tulemus kokku annab väga erinevate eelistustega inimeste arvamuse keskmise, mis väljendub medalite värvis – kas kuld, hõbe või pronks. Samas tarbijal puudub kohe otsene teadmine, mis veinide seast ja mis kategoorias konkreetne medal saadi. Kas veini võrreldi 5-euroste või 30 eurot maksvate veinidega? Kas USA Cabernet Sauvignoni võrreldi teiste USA Cabernet Sauvignonidega või hoopis ülemaailmsel turul eksisteerivate samast marjast veinidega?

Konkursse on meeletult palju – kuulsaim, usaldusväärseim ja kõige konkreetsemate reeglitega neist on Concours Mondial de Bruxelles, mis sai küll 1994. aastal Brüsselist alguse, kuid toimub nüüd igal aastal maailma eri riikides. IWC ehk International Wine Challenge on teine medalivõistlus, mille kleepse veinipudelilt võiks otsida. Ka Decanter Wine Awards ja IWSC (International Wine and Spirit Competition) on suuremad veinihindamisvõistlused. Leidub ka hulgaliselt viinamarjapõhiseid mõõduvõtmisi. Hoiduma peaks igasugu kahtlaste konkursside medalikleepsudest, millel kulla või hõbeda saamiseks pole tihtipeale vaja muud kui rahaülekannet korralduskomitee

Saada meile arvamuslugu või nädala karikatuur

Ootame teravmeelseid pilapilte: nii poliitilisi karikatuure kui eluolu peegeldavaid satiirilisi joonistusi. Valmis arvamusloo osas palume koos looga saata ka lühike sünopsis.

Tutvu: Kaastöö avaldamise tingimused

Tutvu: Ootused kaastöödele

Kontakt: hello@edasi.org

Miks reklaamida Edasis?
Sest seda loevad inimesed, kes loovad väärtust.

Märksõnad

areng aus Edasi Eesti eestvedamine enesareng ettevõtlik Euroopa Liit filosoofia haridus innovatsioon Intervjuu juhtimine kino Kiri kirjandus kogemus kogukond kommunikatsioon kultuur kunst kõne loodus majandus Mart Kase mood Motivatsioon muusika poliitika positiivne psühholoogia Reklaam suhted teadus teater tervis toit ja vein turundus tööelu uudishimulik Valner Valme Venemaa video Ühiskond õppimine

Kasuta oma aega mõistlikult

Sisesta email

Liitun EDASI uudiskirjaga

Aita luua kvaliteetset sisu

Saaja: **Edasi.org OÜ**
LHV: EE657700771002166750
Swedbank: EE082200221064922783

kontole. Välismaa võistluste medalite puhul tuleb alati ära teha korralik eeltöö, sest hõbemedaliga ehitud veinipudel võis käia ka hoopis võistlusel, kus auhinnati hõbeda, kulla, topelt kulla, kolmekordse kulla ja plaatinamedalitega. On olemas ka "Parim antud kategoorias" medal.

Veinide hindamine Eestis

Eesti Sommeljeede Assotsiatsiooni korraldatav Eesti Aasta Veini valimine on tarbijale läbipaistev – antakse pronks-, hõbe- ja kuldmedalid, kategooriad on kodulehel ilusti kirjas. Kodumaine veinikonkurss peegeldab eestlase maitse-eelistusi, sest maitsepaneelides on suur hulk kohalikke sommeljeesid, restorani- ning veiniinimesi. Tegemist on asjatundjate hinnangutega, aga samas oskavad hindajad lähtuda tavatarbija ja restoranikülastaja perspektiivist. Medaleid promovad maaletoojad aktiivselt.

Nautimuse kleebis on Eestis ning Baltikumis juba pikalt kasutuses olnud ühe firma – Liviko – maaletoodavate veinide kategoriseerimise ja soovitamise süsteem. Veinid eristatakse värvi ja stiili järgi. Tarbijal on supermarketis lihtsam orienteeruda, saab valida pudeli endale sobivas stiilis ning hinnaklassis. Seesugune markeering aitab avastada uusi maitseid ja viinamarjasorte. Samas ei anna märgistus infot veini kvaliteedi kohta, mistõttu on Nautimuse märgiga valik piiratud. Katsetades on suur tõenäosus kas positiivselt üllatuda või hoopis kvaliteedis pettuda. Liviko jälgedes on liikunud paljud teised maaletoojad, lisades oma veinile firma logoga kleepse või "Sommeljee soovitab" kirjaga silte. Veinivõhikul aitavad need kindlasti riiulite keskel paremini juhinduda.

Järgi väheseid, aga ole lojaalne

Tasub meeles pidada, et igal kriitikul on oma maitse-eelistused, fännid ja mõjuala. Kõik algab sellest, mis eesmärgiga veini soetada soovitakse. Valides ühe kindla kriitiku, kelle maitseprofiil sarnaneb sinu enda omaga, kaob ära küsimus, miks üks kriitik andis veinile 89, teine aga 98 punkti.

Jancis Robinson.

James Suckling.

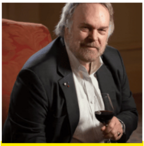
Robert Parker.

Robert Parker ja tema tiim eelistab veine, mis on stiili poolest jõulised, tammised ning alkohoolsed. Parkeri punktide peamine mõjuala on USA veinituri ning järgijad enamjaolt veiniinvestorid ja jõulisemate veinide armastajad üle maailma. Kuna USA on maailma suurim turg *super premium* veinisegmendis, siis on Parkeri 95–100 punkti veinid esmajoones Ameerika investoritele sobivas hinnaklassis. Samas leiab 90–95 punkti vahemikust väga mõistliku hinnaga maitseelamusi.

Jancis Robinson on elegantsema ja kergema stiiliga veinide austaja. Tema peamine mõjuala on Inglismaa ning Euroopa. Robinsoni 19 ja 20 punkti veinid on peamiselt investeerijate pärusmaa, taskukohasema hinnaklassini jõuab 16–17 punkti vahemikus. Jancise järgijaskond on pigem erudeeritud maitsemeeltega, kelle jaoks vein peab eeskätt peegeldama *terroir*'d ehk viinamarjade kasvuala. Jancis Robinson müüs oma firma hiljuti ameeriklastele, nii et tema soovituste edasine suund on praegu lahtine ja kujunemisel.

James Suckling eelistab heas tasakaalus veine, mis on joomisküpsed ka noorena. Üldjuhul on Suckling punktidega lahkem kui eelnevalt

Püsimaksekorraldus

"EDASI ON KA MINU MÕTE" Loe arvamusi kaasautoritelt, lugejatelt, toetajatelt ja sõpradelt, mida nad Edasi juures väärtustavad.

Edasi käivitab ausust,
mitte intriigi.
On asjade poolt,
mitte vastu.
Edasi on ka minu mõte.
– Kristjan Järvi –
Tee Edasi ka enda mõtteks. Hakka tellijaks!
EDASI

Hea filantroop!

Edasi eesmärk on teha Eesti parimat kvaliteetajakirja. Pühendume ise 100%, aga vajame ajakirja elujõuliseks muutmisel veel natuke abi. Kui Sulle on oluline valikukriteerium see, et toetatav algatus looks uut väärtust kogu ühiskonnale ja oleks tore, kui saaksid selle mõju ka ise igapäevaselt hinnata, siis ajakiri Edasi on suurepärane võimalus.

Edasi toetajatena leiad eest: Ahti Heinla, EfTEN Capital, Inbank, Kawe, NG Investeeringud, Sorainen, Workland.

Liitu Edasi toetajatega, anna meile hoogu ja aita saada tugevamaks.

Saaja: EDASI.org OÜ
LHV: EE657700771002166750
Swedbank: EE082200221064922783
Selgitus: Toetan Edasi püüdlusi

Kui vajad otsustamiseks lisainfot, siis võta palun otse ühendust: janeck.uibo@edasi.org

Puhas lugemisnauding

Viimaseid päevi müügil!

mainitud kriitikud, mistõttu leiab mõistlikus hinnakategoorias ka 94–97-punktise skooriga pudeleid. Sucklingu suurim mõjuala on Aasia turg, seetõttu populariseerib ta palju Uue Maailma avastamata pärleid. Kindlasti on ta kriitik, kelle soovitusi tasub järgida, ent teiste kriitikute punktidega kalibreerimisel võiks Sucklingu hinnetelt paar punkti maha võtta.

Kindlasti tasub proovida Antonio Galloni ja Tim Atkini 89–95 punkti veine. Nende kriitikute eelistused kipuvad ühtima Sucklinguga, kuid punktide andmisel on nad konservatiivsemad.

Erinevate väljaannete, näiteks Decanteri ja Wine Spectatori punkte on keerulisem järgida, kuna need varieeruvad suuresti hindajati. **Luca Maroni** on kriitikuna eriti lahke käega. Tema hinnangute järgi on enamus veine vähemalt 95 punkti väärilised, otsustage ise, kas see on teie jaoks jätkusuutlik lähenemine.

Populaarne veinirakendus Vivino põhineb veinitarbijate üleslaaditud veiniinfol ja nende antud subjektiivsetel hinnetel. Seal on hea oma maitstud veinide infot talletada, ent Vivino reitinguid puhta kullana küll võtta ei soovitaks.

Kokkuvõtteks

Veinireitingud ja hinded on giidiks veinimaailmas, ent oma maitsemeeled ja eelistused on ikka kõige tähtsam lähtealus. Kõik kriitikud püüavad anda tarbijale parimaid soovitusi, aga samas aidata ka veinimeistril veini müüa. Nende kahe eesmärgi vahel on käärid ja kriitikutel suur oht õiget tasakaalu otsides libastuda. Seega, oma maitsemeel on alati kuningas!

Miks hakata Edasi tellijaks?

- "Edasi käivitab ausust, mitte intriigi. On asjade poolt, mitte vastu." (Kristjan Järvi)

- "Edasis on raskesti seletatava, aga väga nauditava vimkaga lood." (Agur Jõgi)

- "Minu meelest täidab Edasi sama rolli, mis oli Eesti Ekspressil 1980-ndate lõpus." (Hardo Pajula)

- "Minu jaoks on Edasi kauaoodatud tõestus sellest, et ei vasta tõele, et kõik lugejad soovivad tarbida vaid kiiruudiseid, skandaalimaigulisi paljastusi või olla peibutatud provokatiivsetest pealkirjadest." (Helen Sildna)

Kui otsustad hakata püsitellijaks, aitad luua Eesti parimat ajakirja. Sinu igakuine väike panus aitab hoida igapäevast kvaliteeti ja tasuda autoritele honorare. Ja päeval, kui sul endal on isu lugeda, võid meie peale kindel olla.

Tere tulemast tellijaks!
Tee Edasi ka enda mõtteks!

Kadri Kroon

Kadri Kroon on paadunud foodie, andunud veinifänn ja tulihingeline reisihull, kellele meeldib kogeda ehedaid hetki puhtast uudishimust elu ja maailma vastu. Tema soovituste järgi suurlinnades seigeldes on reisielamus garanteeritud. Kadri on Edasi toidu-, veini- ja reisirubriigi toimetaja. Loe artikleid (68)

EDASI
Puhas lugemisnauding
Värske ajakiri nüüd müügil!
Leia oma ajakiri lehekioskist

Jaga

Loe edasi

Annamari Nikkel: kõik veini aastakäigust

Aasta, mil vein sündis, on ääretult oluline, see võib ühe veini muuta legendaarseks ja ihaldusväärseks...

Sommeljee Mikk Parre: Aasta veini konkurss - trendikas teejuht veinisõbrale või järjekordne missivõistlus?

Küllap on paljud meist seisnud lõputuna näiva Chardonnay rivi ees ja mõelnud, milline neist see...

Kevin Lilleleht: bordoo viimased aastakäigud – investeeringuks, hoidmiseks või koheselt joomiseks?

Bordeaux kui väärisveinide alustala on punaveini poolest tuntud alates 12. sajandist, mil seda Inglismaa kuninga...

Igor Sööt. Naised veiniklaasis

Olen oma veinikaupmehe ja sommeljee elus kohtunud mitmesaja veinimeistriga erinevatest riikidest ja piirkondadest. Nende hulgas...

Igor Sööt: kes otsustab veinipudeli sisu ja hinna üle?

Mis küsimus see siis nüüd on? Loomulikult otsustab oma toodangu saatuse üle iga veinimõisa omanik...

Kasuta oma aega mõistlikult

Sisesta email

Liitun **EDASI** uudiskirjaga

Posted in Eksklusiiv, Toit ja vein and tagged Edasi, hindamine, innovatsioon, Kadri Kroon, konkurss, kvaliteet, maitsed, märgised, vein. Bookmark the permalink. Edit Edit with WPBakery Page Builder

Leia oma ajakiri lehekioskist

EDASI.ORG
INNUSTAV & HARIV AJAKIRI